

Project “Sportaanbod voor Onderwijs”

Dit document bevat een korte update van de stand van zaken van het project “Sportaanbod voor het Onderwijs” (**per 31 december 2011**). De resultaten over 2011 zullen middels deze evaluatie inzichtelijk gemaakt worden en samen met de evaluatie over 2009 en 2010 in grote lijnen inzicht verschaffen over de procesvoortgang van dit project.

Een samenvatting

Op basis van onze gezamenlijke ambitieuze doelstelling om in 2012 zo'n 1500 schoolactieve verenigingen te hebben, hebben verschillende bonden een (meerjaren)aanvraag ingediend. Vanaf de start van de projectperiode (2009) participeren de volgende 15 bonden met tussen haakjes () hun nog steeds geaccordeerde persoonlijke doelstelling wat betreft het aantal schoolactieve verenigingen in juni 2012: KNLTB (150), KNHS (50), KNSB (100), KNHB (125), Atletiekunie (85), KNZB (85), Nevobo (100), KNKV (75), Watersportverbond (100), JBN (100), NHV (75), NTTB (30), SBN (20), KNVB (150) en KNRB (50). Ook participeren vanaf 2010 de volgende twee bonden: KNKF (150) en Nefub (20). Daarnaast participeren vanaf dit jaar (2011) een tweetal 'nieuwe' bonden met tussen haakjes () hun kwantitatieve doelstelling: NBasketballB (8) en NKBV (7). Dat brengt het totaal aantal op 19 participerende bonden, met een vooraf gestelde doelstelling van 1480 schoolactieve verenigingen. Over de prognoses in opbouw van het aantal schoolactieve verenigingen van de bonden valt op dit moment te zeggen dat ze nog steeds als realistisch beschouwd kunnen worden. De reeds ontvangen resultaten uit de herziene vragenlijst voor de 2-meting hebben een completer beeld opgeleverd, ondanks dat de respons lang niet in alle gevallen aan onze wensen voldeed. Er zijn namelijk op dit moment 1250 schoolactieve verenigingen in beeld! Daarnaast heeft een groot aantal verenigingen al op de één of andere wijze een samenwerking met het onderwijs (> 750 verenigingen) of wensen in de toekomst een samenwerking aan te gaan (> 550 verenigingen). Naast het huidige aantal schoolactieve verenigingen biedt juist deze grote groep potentiële schoolactieve verenigingen bij aan dit gevoel. De gestelde kwantitatieve doelstelling behoeft -met een half jaar te gaan- derhalve nog geen bijstelling.

Bonden kiezen in hun ingeleverde en gekeurde plannen een eigen strategie, die aansluit bij de ondersteuningsbehoeften die bij hun verenigingen heerst. Deze (ondersteunings)sportconcepten -bestaande van les- en materiaalpakketten, het inzetten en faciliteren van deskundig (verenigings)kader, een (aflopende) financiële impuls tot extra verenigingsondersteuning- worden ingezet om verenigingen te begeleiden/ondersteunen om schoolactief te worden. Enkele bonden maken hiervoor strikte resultaatafspraken (contracten) ten aanzien van de eigen inzet van de vereniging en de te ontvangen ondersteuning van hun bond om er zeker van te zijn dat het ook een structureel karakter heeft.

Over de resultaten in 2011 valt -naast het aantal schoolactieve verenigingen- het volgende te zeggen. Bonden hebben nog steeds met hun verenigingen over actieve participatie en ondersteuning gecommuniceerd. Tegelijkertijd zijn vaak verenigingsondersteuners geïnformeerd en opgeroepen met de resultaten uit de 1-meting (potentiële schoolactieve verenigingen) in gesprek te gaan. Ook wordt getracht een match te realiseren tussen de scholen met een 'sportvraag' en de lokale verenigingen. Kortom zowel aan de aanbodzijde als de vraagkant wordt gewerkt! Daarnaast is er vanuit het project collectief ingestoken op een tweetal zaken, te weten: (1) uitzetten verdiepend onderzoek over de succes- en faalfactoren in een structurele samenwerking tussen vereniging en school/scholen en (2) ontwikkelen lespakket Sport@School, waarin op een sportoverstijgende en thematische wijze de sport in het primair onderwijs door de groepsleerkracht in zowel theorie- als sportlessen belicht kan worden.

Meer informatie met onder andere de ondersteuningsconcepten van de deelnemende bonden, enkele succesverhalen van schoolactieve verenigingen, publicaties, de complete database met zowel de schoolactieve als potentiële schoolactieve verenigingen en een directe link naar de deelnemende bonden is te vinden op www.nocnsf.nl/sportenonderwijs. Natuurlijk kunt u contact opnemen met de projectleider, Jorg Radstake (Jorg.Radstake@noc-nsf.nl, tel. 06-10285504).

Onder schoolactieve vereniging wordt verstaan een vereniging die:

- aanbod levert voor minimaal 20 uur op jaarbasis;
- aanbod levert dat aansprekend is voor jeugd (die niet (meer) geïnteresseerd was);
- aanbod levert dat aansluit op de (organisatorische/inhoudelijke) vraag van de school;
- zelf structurele samenwerkingsverbanden kan onderhouden met scholen, ook tijdens en rondom schooltijden en andere partners in de BOS-omgeving;
- een heldere visie heeft op jeugd; ambitie om te groeien in jeugdleden, bestaande jeugdleden wil behouden dan wel extra aanbod wil ontwikkelen voor de jeugd.

Ieder kalenderjaar zal een enquête uitgezet worden om zicht te krijgen op verenigingen, die schoolactief zijn en zij die de potentie en intentie hebben dit te worden. In september 2011 is de derde meting (2-meting) uitgezet, die zowel de -in beeld zijnde- schoolactieve verenigingen oplevert als een groep verenigingen, die in staat is in de toekomst mogelijk ook schoolactief te worden.

Een uitgebreide evaluatie

Verder zal in dit evaluatiedocument nadrukkelijk ingegaan worden op de voortgang die het project als collectief doorgemaakt heeft. Juist middels deze collectieve aanpak (o.a. op het gebied van zichtbaarheid naar buiten en versterking van sportbonden onderling) lijkt veel waardering te krijgen en onze effectiviteit te vergroten. Daarnaast heeft elke bond wederom een nieuwe meting (voor de meeste bonden de 2-meting) uitgezet en de resultaten daarvan aangeleverd. Individueel zijn met enkele bonden evaluatie-/participatiegesprekken gevoerd, van waaruit blijkt dat het project nog steeds voldoende (interne) aandacht heeft.

Collectieve kennisdelingsbijeenkomsten

In navolging van de inhoudelijke bijeenkomsten, die vanaf het aanstellen van de projectleider (per 1 september 2009) in het Huis van de Sport (Nieuwegein) plaatsgevonden hebben, zijn in 2011 een viertal gezamenlijke kennisdelingsbijeenkomsten geweest, waarin met name de afstemming ten aanzien van de projectbrede (collectieve) activiteiten centraal stond.

Globaal kan gesteld worden dat er naast afstemming omtrent de collectieve aanpak/communicatie een drietal onderwerpen steeds weer op de agenda van deze bijeenkomsten terug kwamen. Deze onderwerpen waren:

1. **verdiepend onderzoek** over de succes- en faalfactoren van een structurele samenwerking tussen sportverenigingen en scholen dat het Mulier Instituut in opdracht van NOC*NSF en de sportbonden uitvoert;
2. **lespakket Sport@School**, waarin op een sportoverstijgende en thematische wijze de sport in het primair onderwijs door de groepsleerkracht in zowel theorie- als sportlessen belicht kan worden dat in samenwerking met KlasseTV als onderwijspartner ontwikkeld is.
3. **(herziening) digitale vragenlijst 2-meting, inclusief tijdpad en database** waarbij het doel tweeledig is, namelijk het vergroten van de respons en het verkrijgen van de juiste inhoudelijke informatie ten aanzien van de beleidskaderbrede doelstellingen. Hiermee ontstaat zicht op zowel de schoolactieve verenigingen en de verenigingen die potentie hebben dit te worden. Deze verenigingen zijn opgenomen in onze database.

Daarnaast hebben we diverse intermediairs in de verbinding tussen verenigingen en scholen tijdens deze bijeenkomsten uitgenodigd om hun ervaringen juist op lokaal niveau met ons te delen. Dit om onze ondersteuning daar nog beter op af te kunnen stemmen. Voorbeelden hiervan zijn:

- **jeugdconsulenten van de provinciale sportservices** (sportraden), die vanuit ons perspectief niet alleen gemeenten, maar ook scholen kunnen adviseren in de ondersteuning die bonden naar hun verenigingen kunnen leveren.
- **sportmarketingbureau 2Basics** vanuit schooljudo.nl en de sportmenukaart, uitgaande een plug & play concept en gebaseerd op een doorlopende leerlijn van binnen- naar buitenschools leren sporten en bewegen

Door letterlijk enkele "bijeenkomsten op locatie" te houden proberen we tevens de aansluiting bij bestaande initiatieven, zoals de **Nationale Sportweek** en **Mission Olympic the School Final**, te versterken. In beide initiatieven is namelijk ook de verbinding en samenwerking tussen sport en onderwijs belangrijk en kunnen de sportbonden een initiërende en versterkende rol spelen richting hun verenigingen.

Ook de reeds ingezette **andersoortige samenwerkingsverbanden** (zie hieronder) zijn gecontinueerd en dat heeft ook al enkele concrete producten opgeleverd, zoals een drietal nieuwe sportkennismakingsmappen.

- het met de SLO ontwikkelen van sportkennismakingsmappen voor met name de onderbouw van het voortgezet onderwijs door KNKV, KNHB en KNVB (gezamenlijk ontwikkelingstraject);
- afstemming en gezamenlijk optrekken van NTTB en SBN in het schoolactief-pakket voor verenigingen;
- het met de SLO ontwikkelen van enkele lessen/activiteiten oog-hand coördinatie voor de onderbouw van het basisonderwijs door een 4-tal racketsporten: Badminton Nederland, SBN, NTTB en KNLTB;
- het in samenwerking met de KVLO en NISB ontwikkelen van een certificering voor sportactieve MBO-opleiding(en) om MBO-scholen te stimuleren meer aan bewegen en sport te realiseren door tevens gebruik te maken van de sportieve omgeving (sportaanbieders, waaronder verenigingen);
- Onderzoeken 'meeliften' van andere bonden (o.a. darts, schaken en golf), gekoppeld aan een structurele verankering in het nieuwe sportbeleid (Sportagenda 2016).

Hieronder (zie tabel 1) volgt een uitgebreid overzicht van de inhoudelijke thema's, die gedurende de verschillende kennisdelingsbijeenkomsten aan bod gekomen zijn.

Tabel 1: Overzicht inhoud van de kennisdelingsbijeenkomsten

Datum	Thema	Legitimering
Donderdag 20 januari 2011	Deze 1 ^e bijeenkomst bestond uit een viertal thema's: <ol style="list-style-type: none"> Het delen van kennis van het lokale speelveld en het verkennen van de rol en de mogelijkheden om de provinciale sportservices (sportraden) gemeenten, verenigingen en scholen te laten wijzen op de ondersteuningsconcepten van de bonden (door Annelijn de Lig, Sportservice Noord-Holland en Paul Voois, Sportservice Midden-Nederland). Het delen van de eerste contouren van het gezamenlijk te ontwikkelen lespakket Sport@School (door Stefan van Goor, directeur KlasseTV samen met de werkgroep, bestaande uit een vijftal bonden en NOC*NSF). Het benadrukken van de mogelijkheid om middels Mission Olympic zichtbaar(der) te zijn in het voortgezet onderwijs en daarmee ook de directe betrokkenheid bij dit grootse evenement vergroten (door Evert Minderaa, medewerker Schoolsport KVLO). Het inhoudelijk bespreken van de onderzoeksopdracht voor het verdiepende onderzoek, betreffende de te bepalen locaties en de vragenlijsten voor de interviews (door Harold van der Werff, het Mulier Instituut). 	Om onze zichtbaarheid te vergroten en onze projectdoelstelling te realiseren willen we naast onze collectieve communicatiestrategie -van waaruit het lespakket Sport@School ook afkomstig is- ook (nog) beter proberen aan te sluiten bij andere bestaande initiatieven om sportverenigingen en scholen nader bij elkaar te brengen.
Donderdag 21 april 2011 (op locatie, in de Nationale Sportweek)	Deze 2 ^e bijeenkomst bestond uit een drietal thema's: <ol style="list-style-type: none"> Het inhoudelijk bespreken van de zes gekozen sportoverstijgende thema's, inclusief lesopbouw (door de werkgroep, bestaande uit een vijftal bonden en NOC*NSF). Het bespreken van de eerste ervaringen, die opgedaan zijn bij de uitvoering van het verdiepende onderzoek (door de projectleider van NOC*NSF). Het bespreken van de communicatiestrategie, met een onderscheid naar rollen en taken (door de projectleider van NOC*NSF). 	Om onze ondersteuning naar verenigingen te optimaliseren is het wenselijk zicht te hebben op de succes- en faalfactoren in een structurele samenwerking tussen verenigingen en scholen. Niet alleen in het kader van het realiseren van de projectdoelstelling, maar ook voor een structureel vervolg (in de Sportagenda 2016).
Vrijdag 10 juni 2011 (tijdens Mission Olympic, the School Final)	Deze 3 ^e bijeenkomst bestond uit een viertal thema's: <ol style="list-style-type: none"> Het bespreken van de contouren van de lesinhoudelijke keuzes en concretisering van het lespakket Sport@School (door de werkgroep, bestaande uit een vijftal bonden en NOC*NSF). Bespreken van de vernieuwde, concept vragenlijst voor de 2-meting inclusief het te hanteren tijdpad (door Remco Nieuwenhuis, projectmedewerker via Sport Assist). Het bespreken van de ervaringen binnen de onderzoeksfase (afnemen van de interviews) van het verdiepende onderzoek (door Harold van der Werff, het Mulier Instituut). Het informeren over de ontwikkeling van een Basisdocument MBO en de wens c.q. behoefte om daarin als bonden te participeren door passend lesmateriaal te ontwikkelen (door Gert van Driel, projectleider Basisdocument MBO). 	Voor het vergroten van de respons en het optimaliseren van de vragenlijst ten behoeve van het verkrijgen van de juiste inhoudelijke informatie is een aangepaste vragenlijst, inclusief een te hanteren tijdpad, noodzakelijk. Op basis van onze ervaringen bij de voorgaande metingen en in afstemming met het Mulier Instituut is de vragenlijst dan ook aangepast. Binnen de sport(bonden) is het noodzakelijk meer dan ooit aandacht te vestigen op de doelgroepen VMBO en MBO. Juist daar daalt de actieve sportparticipatie. Naast de participatie in enkele apart door de MBO-Raad gesubsidieerde projecten, biedt het ontwikkelen van passend sportaanbod (lesmateriaal) een eerste stap voor een verantwoorde sportkennismaking en verbinding
Donderdag 29 september 2011	Deze 4 ^e en laatste bijeenkomst bestond wederom uit een viertal thema's: <ol style="list-style-type: none"> Een ruwe versie van de resultaten en voorzichtige conclusies uit het verdiepende onderzoek, met een expliciete focus op de doelgroep voortgezet onderwijs (door Ester Wisse en Marlieke Verstraten, het Mulier Instituut). Het belichten van een succesvol plug & play concept voor de breedtesport en de sportmenukaart voor een gevarieerd sport- en beweegaanbod vanuit 'Sport en bewegen in de buurt' (door Ziggy Tabacznik, 2Basics en Bart Hendriks, JBN). Sport in de vrije ruimte op de schoolpleinen: Wat kan dit de bonden en verenigingen, maar bovenal de kinderen opleveren? (door Dorith Schute Kersten en Jeroen Joon, Zóneparc Foundation). Het vergroten van de jongerenparticipatie is tweeledig: Naast een extra organiserend vermogen kunnen jongeren elkaar natuurlijk prima beïnvloeden en tegelijkertijd geeft dit bonden en verenigingen zich op wat jongeren willen (door Heino van Groenigen, NISB). 	Het verdiepende onderzoek geeft steeds meer zicht op de succes- en faalfactoren voor een structurele verbinding tussen vereniging en school. Maar hoe kan dat er in de praktijk uitzien? Een succesvol kant-en-klaar product (Schooljudo.nl) lijkt hier uitstekend invulling aan te geven en deelt zijn ervaringen. Uitbreiding van dit sportaanbod is één van de gesubsidieerde doelstellingen, maar welke bonden willen hierin participeren?

(collectieve) Communicatie en publicaties

Er is -naast een eenmalige mailing naar alle directeuren in het primair onderwijs en passende mailing over het gratis beschikbaar gestelde lespakket Sport@School- met name ingestoken op de communicatie vanuit de bonden. De bonden waren aan zet! Bonden hebben in deze eigen uitingen naar hun achterban (in de meeste gevallen de verenigingen) gecommuniceerd over de kansen van het schoolactief zijn en ondersteuning vanuit de bond. De -vanuit collectieve middelen beschreven- succesverhalen en het delen van het belang van zichtbaarheid via de database is in deze communicatie-uitingen meegenomen. Daarnaast heeft de projectleider middels diverse presentaties alle deelnemende sportbonden vertegenwoordigd in de communicatie en binnen enkele publicaties.

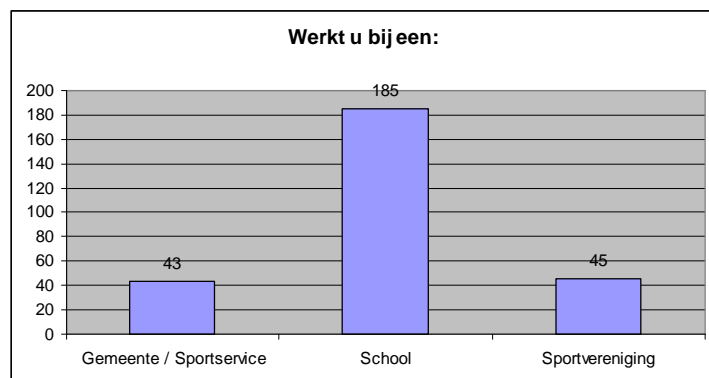
Een compleet overzicht van onze collectieve communicatie en publicaties (artikelen) is in tabel 2 te vinden.

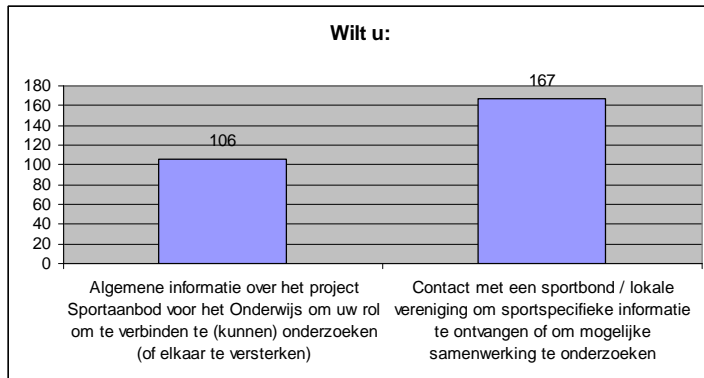
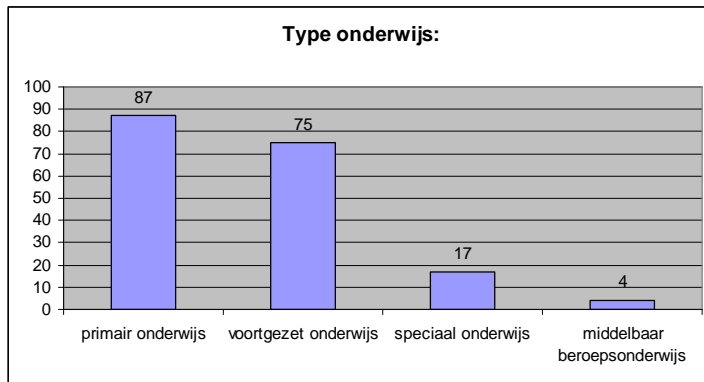
Tabel 2: overzicht (collectieve) communicatie n.a.v. opgesteld communicatieplan (2010)

periode	communicatievorm
Februari	Artikel over Sport en onderwijs weten elkaar steeds beter te vinden (Nationale Sportmagazine)
Februari	Vervolmailing aan directies primair onderwijs (EDG), bereik 8.500
Maart	Artikel met artikelenreeks over Atletiekunie: (1) ondersteuning bij samenwerking verenigingen en scholen, (2) een succesverhaal van een schoolactieve vereniging en (3) praktijkartikel over nieuwe sportkennismakingsmap) in Lichamelijke Opvoeding, nummer 3 (KVLO)
April	Persbericht over succesvolle lancering Paardenlerenspel, KNHS
April	Persbericht over succes Judo op school in Heerenveen, JBN en 2Basics
April	Artikel met update over Sportaanbod voor het onderwijs, nummer 4 (KVLO)
April	Item in nieuwsbrief over Sportaanbod voor het onderwijs (Nationale Sportplatform)
Mei	Column over beleving samenwerking sport en onderwijs in Nationale Sportweek (Nationale Sportmagazine)
Mei	Artikel over verenigingen met sportaanbod voor het onderwijs (Sport, Bestuur en Management)
Augustus	Persbericht over lancering lespakket Sport@School, NOC*NSF en sportbonden
Oktober	Artikel over lespakket Sport@School (Sport, Bestuur en Management)
December	Praktijkartikel KNLTB met ondersteuning samenwerking verenigingen en scholen, nummer 11 (KVLO)
December	Praktijkartikel KNVB met ondersteuning samenwerking verenigingen en scholen, nummer 11 (KVLO)
December	Praktijkartikel KNKF/NIVM met ondersteuning samenwerking met scholen, nummer 11 (KVLO)
December	Artikel over lespakket Sport@School, nummer 11 (KVLO)

Zoals reeds aangegeven hebben we ook met de aanwezige 'sportvraag' bij zowel het onderwijs, de sportverenigingen en de intermediairs (in de meeste gevallen gemeentes) aan de slag te gaan. Het, op de website aanwezige, contactformulier heeft hier wederom zicht op gegeven. In totaal heeft dit gedurende de gehele projectperiode ruim 700 vragen opgeleverd en ook hebben enkele gemeentes contact gezocht. Een compleet overzicht hiervan is te vinden in bijlage 1, met inachtneming dat in verband met een interne wisseling de gegevens gedurende de zomerperiode (3 maanden) ontbreken en het feit dat er geen extra communicatie naar zowel het onderwijs als gemeentes plaats heeft gevonden.

Bijlage 1: Compleet overzicht van de resultaten van het contactformulier op www.nocnsf.nl/sportenonderwijs

Aantal keer informatie gevraagd over:

atletiek	Basketball	Floorball en unihockey	Handbal	Hippische sport	Hockey	Judo	Klim- en bergsport	Korfbal	Kracht- en vechtsport	Roeien	Schaatsen en inline-skaten	Squash	Tafeltennis	Tennis	Voetbal	Volleybal	Watersport	Zwemmen
66	18	47	31	60	27	95	48	21	43	19	44	57	20	45	29	33	16	9

Studiedagen

In het verlengde van het voorgaande jaar, hebben we diverse workshops op landelijke, regionale en lokale studiedagen verzorgd (zie tabel 3). Naast een algemeen deel over de kansen die dit project voor het onderwijsveld biedt, zijn de ondersteuningsconcepten van alle deelnemende bonden belicht in het belang van het structureel verbinden van sport en onderwijs.

Tabel 3: overzicht workshops op (landelijke) studiedagen (in 2011)

Datum	type studiedag	workshopleiders
Vrijdag 11 februari	Workshops op landelijke studiedag 'Bruggen slaan' - met KVLO, NISB, SLO, MBO-Raad en NOC*NSF (Zwolle)	projectleider
Dinsdag 12 april	Bijeenkomst netwerk sportaccentscholen, voortgezet onderwijs (Arnhem)	projectleider
Donderdag 12 mei	Congres sportgeoriënteerde scholen SportFlevo, primair en voortgezet onderwijs (Almere)	projectleider
Donderdag 8 december	Landelijke Kennisdag Combinatiefuncties (Amsterdam)	projectleider JBN

Presentaties over project en gerelateerd aan certificeringen 'sportactieve school'

Daar waar we in deze fase van het project de bonden met name ingestoken hebben op het ondersteunen van de potentiële schoolactieve verenigingen (verkregen uit de resultaten van de 0-meting, die eind 2009 uitgezet is), hebben we in het jaar 2010 vanuit een collectieve aanpak onze focus gelegd op het informeren van het onderwijsveld. In het jaar 2011 hebben we (nog) meer de aansluiting bij bestaande initiatieven gezocht voor een blijvende verankering in de samenwerking op lokaal niveau tussen verenigingen en scholen.

Tabel 4: overzicht presentaties en relevante toespraken (in 2011)

datum/periode	gesprekspartner
15 januari	Workshop Nationale Roeidag - met KNRB(Den Haag)
20 januari	Overleg jeugdsportconsulent SportFlevo
28 januari	Toespraak bij certificering 'sportactieve scholen' - met KVLO (Tilburg)
17 februari	Overleg ondersteuningsnetwerk Combinatiefuncties in de sport (Zeist)
3 maart	Overleg Sportstad Heerenveen
31 maart	Overleg Nationale Sport Alliantie (Papendal)
mei	Diverse workshops op studiedagen voor studenten Calo Windesheim (Zwolle)
22 juni	Presentatie sport en onderwijs op startbijeenkomst Sport Lokaal Samen (Hilversum)
12 september	Workshop op studiedag voor studenten HAN (Arnhem)
29 oktober	Workshop verenigingsdag schaatsen en inline-skaten - met KNSB(Utrecht)
17 november	Toespraak bij certificering 'sportactieve scholen' - met KVLO (DMO Amsterdam)

Ontvangen evaluaties en resultaten 2-meting

De subsidieaanvragen van de bonden beslaan in de meeste gevallen de gehele projectperiode (2009-2011). Toch is er tussentijds bij de individuele consultatiegesprekken steeds stil gestaan bij de voortgang om enerzijds terug te blikken op het voorgaande jaar en tegelijkertijd om de (aangepaste) doelen voor het komende jaar vast te stellen. Centraal daarbij zullen natuurlijk steeds de metingen staan, met als output (a) een lijst met schoolactieve verenigingen en (b) een overzicht van verenigingen, die meer met het onderwijs samen willen (gaan) werken.

Algemene conclusies 2-meting (december 2011)

Eén van de in te vullen kaders bestaat uit een reflectie op de uitgezette 1-meting en het weergeven van de resultaten. Hieronder (zie bijlage 2 t/m 7) volgt een gespecificeerde -per bond- uitgewerkt overzicht, die op basis van de digitale vragenlijst naar voren gekomen is. Daarbij valt -weliswaar voorzichtig- het volgende te concluderen:

- Er zijn inmiddels 1250 schoolactieve verenigingen bij de bonden in beeld (zie bijlage 2);
- De verenigingen verzorgen in bijna alle gevallen het merendeel van het sportaanbod binnen het primair onderwijs, maar ook de andere onderwijsvelden (en dan met name het voortgezet onderwijs) zijn vertegenwoordigd (zie bijlage 3). Ten opzichte van de resultaten van 2010 lijkt er meer samengewerkt te worden met het MBO en de BSO;
- Verenigingen werken vaak met meerdere scholen samen (zie bijlage 4);
- Er is een grote diversiteit in motieven om met het onderwijs samen te werken. Verenigingen lijken niet zo subsidiegestuurd te zijn (zie bijlage 5). Ten opzichte van de resultaten van 2010 lijkt de samenwerking meer te zitten op het verzorgen van sportaanbod (zie bijlage 6);
- Het sportaanbod wordt door veel verschillend kader (van vrijwillig tot en met combinatiefunctionarissen) aangeboden, maar wel is er in de meeste gevallen sprake van deskundig (geschoold) kader, niveau 3 (en 2) (zie bijlage 7 en 8);
- Groepsgrootte varieert tussen de 10 t/m 29 deelnemers (zie bijlage 9);
- Het lijkt nog steeds lastig voor verenigingen om aan te geven of het een extra sportaanbod betreft of dat het in de reguliere lessen LO en dus onder leiding plaats vindt (zie bijlage 10).

Bijlage 2: Aantal schoolactieve verenigingen, afgezet tegen de kwantitatieve doelstelling

Bond	Totaal schoolactieve verenigingen in beeld dmv metingen of contracten	Project Doelstelling	Potentiele	
			al samenwerken (op basis van 2-meting, aantal uren > 0 uur en < 20 uur)	nog niet samenwerken, maar wel willen samenwerken
KNLTB	141	150	81	73
KNHS*	17	50	3	
KNSB	73	100	40	14
KNHB	94	125	24	
Atletiekunie	78	85	56	17
KNZB	34	85	24	30
Nevobo	84	100	76	58
KNKV	70	75	31	12
Watersportverbond**	41	100	9	12
JBN	133	100	40	45
NHV	96	75	37	28
NTTB	60	30	66	30
SBN	17	20	2	1
KNRB	7	50	5	2
KNVB	178	150	210	212
KNKF / NIVM	81	150	24	22
Nefub	7	20	2	-
NKBV*	5	8		
NBB	34	7	25	21
Totaal	1250	1480	755	577

* meting loopt nog bij KNHS en NKBV, waardoor het hier nog gaat om voorlopige resultaten.

** Watersportverbond heeft bij de verenigingen uit de 1-meting een iets andere vragenlijst uitgezet dan bij andere verenigingen.

Bijlage 3: Samenwerking met onderwijstypen en/of BSO

Bond	Samenwerking met onderwijstype*										Respons ***
	PO		VO		MBO		SO		BSO		
KNLTB**	210	92%	42	18%	4	2%	4	2%	43	19%	229
KNHS		#####		#####		#####		#####		#####	
KNSB	10	83%	4	33%	0	0%	1	8%	0	0%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	94	90%	70	67%	16	15%	14	13%	22	21%	104
KNZB	34	89%	8	21%	2	5%	2	5%	2	5%	38
Nevobo	102	94%	23	21%	1	1%	1	1%	16	15%	108
KNKV	80	98%	14	17%	3	4%	7	9%	33	40%	82
Watersportverbond	52	88%	14	24%	4	7%	0	0%	0	0%	59
JBN	134	94%	51	36%	16	11%	49	35%	44	31%	142
NHV	74	99%	25	33%	5	7%	4	5%	9	12%	75
NTTB	114	96%	37	31%	3	3%	7	6%	26	22%	119
SBN	10	53%	17	89%	8	42%	6	32%	5	26%	19
KNRB	2	14%	14	100%	3	21%	0	0%	0	0%	14
KNVB	236	76%	147	47%	56	18%	22	7%	85	27%	310
KNKF / NIVM	75	76%	79	80%	41	41%	41	41%	29	29%	99
Nefub	6	67%	6	67%	2	22%	1	11%	3	33%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####		#####	
NBB	50	94%	24	45%	4	8%	4	8%	15	28%	53

*De volgende afkortingen worden gebruikt: primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO), middelbaar beroepsonderwijs (MBO), speciaal onderwijs (SO) en buitenschoolse opvang (BSO).

**KNLTB heeft ook nog de antwoordoptie anders toegevoegd (8 keer respons).

*** In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze met het onderwijs samenwerken, dus meer dan alleen de schoolactieve verenigingen.

Bijlage 4: Het aantal scholen waarmee samengewerkt wordt

Bond	Met hoeveel scholen werkt u samen?								Respons
	1	2	3	4 of meer					
KNLTB*	69	30%	52	23%	36	16%	61	26%	231
KNHS		#####		#####		#####		#####	
KNSB	1	8%	4	33%	1	8%	6	50%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	11	11%	8	8%	13	13%	71	69%	103
KNZB	3	8%	4	11%	3	8%	26	72%	36
Nevobo	25	24%	24	23%	10	9%	47	44%	106
KNKV	11	13%	17	21%	7	9%	47	57%	82
Watersportverbond**	0	0%	1	25%	0	0%	3	75%	4
JBN	20	14%	26	19%	28	20%	66	47%	140
NHV	12	16%	7	9%	14	18%	43	57%	76
NTTB	20	17%	20	17%	16	13%	63	53%	119
SBN	1	5%	3	16%	3	16%	12	63%	19
KNRB	2	15%	3	23%	1	8%	7	54%	13
KNVB	93	30%	30	10%	41	13%	82	27%	309
KNKF / NIVM	11	11%	19	19%	18	18%	51	52%	99
Nefub	0	0%	0	0%	2	22%	7	78%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####	
NBB	4	8%	1	2%	7	13%	41	77%	53

*KNLTB heeft ook nog de antwoordoptie weet niet/n.v.t. (14 keer respons) toegevoegd.

** Deze vraag is slechts aan een klein deel van de verenigingen gesteld.

Bijlage 5: Motieven om met het onderwijs samen te werken

Bond	Waarom werkt u samen met scholen of buitenschoolse opvang?												Respons*
	Levert nieuwe leden op		Levert inkomsten op		Is onderdeel subsidie-afspraken gemeente/bond		Goed voor PR		Is maatschappelijke taak		Andere overwegingen		
KNLTB	179	79%	29	13%	21	9%	155	69%	103	46%	18	8%	226
KNHS		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
KNSB	4	33%	1	8%	0	0%	10	83%	6	50%	1	8%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	66	61%	38	35%	23	21%	83	76%	78	72%	8	7%	109
KNZB	32	74%	9	21%	7	16%	33	77%	25	58%	3	7%	43
Nevobo	67	86%	8	10%	6	8%	59	76%	29	37%	5	6%	78
KNKV	96	86%	10	9%	11	10%	84	75%	43	38%	9	8%	112
Watersportverbond	48	81%	18	31%	13	22%	38	64%	26	44%	7	12%	59
JBN	116	79%	44	30%	29	20%	107	73%	91	62%	11	7%	147
NHV	65	82%	8	10%	17	22%	65	82%	30	38%	3	4%	79
NTTB	108	86%	28	22%	11	9%	111	88%	56	44%	8	6%	126
SBN	9	47%	13	68%	3	16%	15	79%	8	42%	1	5%	19
KNRB	5	38%	6	46%	0	0%	7	54%	10	77%	1	8%	13
KNVB	175	48%	152	42%	50	14%	210	58%	276	76%	29	8%	362
KNKF / NIVM	67	64%	41	39%	18	17%	79	75%	85	81%	9	9%	105
Nefub	7	78%	5	56%	2	22%	9	100%	5	56%	0	0%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
NBB	47	80%	11	19%	7	12%	48	81%	33	56%	6	10%	59

* In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs

Bijlage 6: De samenwerking met het onderwijs vindt plaats op de volgende terreinen ...

Bond	Op welk terreinen wordt samengewerkt										
	Accommodaties en/of materialen		Inzet trainers bij verzorgen sportaanbod		Inzet vrijwilligers bij sportdagen/ toernooien		Gezamenlijke combinatie- functionaris		Anders...		Respons*
KNLTB	107	46%	162	70%	42	18%	16	7%	33	14%	
KNHS		#####		#####		#####		#####		#####	
KNSB	4	33%	6	50%	0	0%	1	8%	4	33%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	85	78%	61	56%	48	44%	25	23%	15	14%	109
KNZB	4	9%	27	63%	14	33%	7	16%	10	23%	43
Nevobo	28	25%	83	74%	33	29%	19	17%	19	17%	112
KNKV	51	61%	62	74%	36	43%	18	21%	11	13%	84
Watersportverbond	37	82%	31	69%	14	31%	0	0%	16	36%	45
JBN	64	44%	140	95%	26	18%	18	12%	6	4%	147
NHV	23	29%	65	82%	35	44%	13	16%	10	13%	79
NTTB	74	59%	94	75%	43	34%	15	12%	10	8%	126
SBN	19	100%	12	63%	2	11%	4	21%	0	0%	19
KNRB	6	46%	10	77%	4	31%	0	0%	1	8%	13
KNVB	296	82%	127	35%	114	31%	50	14%	51	14%	362
KNKF / NIVM	53	50%	99	94%	27	26%	12	11%	4	4%	105
Nefub	5	56%	9	100%	7	78%	1	11%	1	11%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####		#####	
NBB	20	34%	52	88%	22	37%	17	29%	5	8%	59

* In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs

Bijlage 7: Het sportaanbod wordt verzorgd door ...

Bond	Aanbieder sportaanbod												
	(betaalde) Trainer van de vereniging		Verenigings- vrijwilliger		Trainer van de bond		Combinatie- functionaris		Stagiair namens vereniging		Anderen		Respons*
KNLTB	164	70%	109	47%	2	1%	16	7%	10	4%	38	16%	
KNHS		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
KNSB	5	42%	9	75%	1	8%	1	8%	1	8%	0	0%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	45	42%	61	56%	0	0%	27	25%	10	9%	22	20%	108
KNZB	17	43%	28	70%	0	0%	4	10%	4	10%	1	3%	40
Nevobo	37	35%	81	76%	26	24%	21	20%	2	2%	5	5%	107
KNKV	20	24%	70	84%	13	16%	14	17%	8	10%	4	5%	83
Watersportverbond	16	27%	57	97%	10	17%	2	3%	6	10%	8	14%	59
JBN	130	90%	27	19%	1	1%	14	10%	5	3%	11	8%	145
NHV	31	41%	60	79%	1	1%	13	17%	6	8%	6	8%	76
NTTB	70	56%	97	77%	1	1%	14	11%	4	3%	10	8%	126
SBN	15	79%	2	11%	0	0%	3	16%	1	5%	7	37%	19
KNRB	1	8%	11	92%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	12
KNVB	61	17%	194	54%	6	2%	60	17%	59	17%	121	34%	356
KNKF / NIVM	81	77%	33	31%	6	6%	11	10%	8	8%	9	9%	105
Nefub	3	33%	8	89%	1	11%	1	11%	0	0%	0	0%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####		#####		#####	
NBB	32	54%	42	71%	2	3%	14	24%	16	27%	5	8%	59

* In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs

Bijlage 8: Het niveau van de aanbieder van het sportaanbod

Bond	niveau van de aanbieder van het sportaanbod										
	Niveau 2		Niveau 3		Niveau 4		Niveau 5		Anders	Respons****	
KNLTB*											
KNHS		####		####		####		####		####	
KNSB	2	40%	2	40%	1	20%	1	20%	0	0%	5
KNHB		####		####		####		####		####	
Atletiekunie	20	45%	38	86%	9	20%	1	2%	5	11%	44
KNZB	10	59%	11	65%	2	12%	2	12%	1	6%	17
Nevobo	14	38%	27	73%	5	14%	2	5%	5	14%	37
KNKV	11	55%	17	85%	8	40%	1	5%	3	15%	20
Watersportverbond***	2	67%	3	100%	1	33%	0	0%	0	0%	3
JBN**	0		0		0		0		0		0
NHV	14	47%	19	63%	4	13%	0	0%	5	17%	30
NTTB	32	46%	49	70%	10	14%	3	4%	10	14%	70
SBN	3	20%	9	60%	6	40%	1	7%	3	20%	15
KNRB	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1
KNVB	28	46%	41	67%	21	34%	1	2%	7	11%	61
KNKF / NIVM	22	27%	61	75%	37	46%	13	16%	9	11%	81
Nefub	1	33%	2	67%	1	33%	0	0%	2	67%	3
NKBV		####		####		####		####		####	
NBB	21	66%	25	78%	7	22%	3	9%	7	22%	32

*KNLTB heeft deze vraag niet opgenomen in de vragenlijst

**JBN heeft geen reactie ontvangen op deze vraag.

*** Deze vraag is slechts aan een klein deel van de verenigingen gesteld.

**** In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs.

Bijlage 9: Gemiddelde groeps grootte (per sportuur)

Bond	Gemiddelde groeps grootte per sportuur								Respons**
	minder dan 10 kinderen		10 t/m 19 kinderen		20 t/m 29 kinderen		30 of meer kinderen		
KNLTB	38	16%	99	42%	84	36%	15	6%	236
KNHS		####		####		####		####	
KNSB	0	0%	7	58%	4	33%	1	8%	12
KNHB		####		####		####		####	
Atletiekunie	12	11%	35	33%	39	36%	21	20%	107
KNZB	12	30%	12	30%	12	30%	4	10%	40
Nevobo	9	8%	48	45%	46	43%	4	4%	107
KNKV	7	8%	30	36%	40	48%	6	7%	83
Watersportverbond*	0	0%	2	50%	2	50%	0	0%	4
JBN	9	6%	83	57%	52	36%	1	1%	145
NHV	6	8%	33	43%	34	45%	3	4%	76
NTTB	10	8%	79	63%	34	27%	3	2%	126
SBN	0	0%	17	89%	2	11%	0	0%	19
KNRB	3	25%	9	75%	0	0%	0	0%	12
KNVB	73	21%	138	39%	96	27%	47	13%	354
KNKF / NIVM	5	5%	58	55%	42	40%	0	0%	105
Nefub	1	11%	3	33%	5	56%	0	0%	9
NKBV		####		####		####		####	
NBB	4	7%	27	46%	23	39%	5	8%	59

* Deze vraag is slechts aan een klein deel van de verenigingen gesteld.

** In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs.

Bijlage 10: De plaats van het sportaanbod, verzorgd door verenigingen

Bond	Welk percentage van het sportaanbod wordt verzorgd buiten de reguliere gymles?										Respons**
	minder dan 25%	25% t/m 49%		50% t/m 74%		75% t/m 100%		Ik kan deze vraag niet beantwoorden			
KNLTB	122	52%	12	5%	7	3%	29	12%	66	28%	236
KNHS		#####		#####		#####		#####		#####	
KNSB	6	50%	0	0%	0	0%	1	8%	5	42%	12
KNHB		#####		#####		#####		#####		#####	
Atletiekunie	38	35%	9	8%	6	6%	19	18%	36	33%	108
KNZB	13	32%	1	2%	1	2%	11	27%	15	37%	41
Nevobo	55	51%	9	8%	4	4%	11	10%	28	26%	107
KNKV	36	43%	7	8%	11	13%	13	16%	16	19%	83
Watersportverbond*	2	50%	0	0%	0	0%	1	25%	1	25%	4
JBN	81	56%	7	5%	10	7%	20	14%	27	19%	145
NHV	36	48%	8	11%	5	7%	11	15%	15	20%	75
NTTB	54	43%	9	7%	8	6%	26	21%	29	23%	126
SBN	11	58%	1	5%	2	11%	0	0%	5	26%	19
KNRB	4	33%	1	8%	1	8%	2	17%	4	33%	12
KNVB	159	44%	42	12%	8	2%	30	8%	120	33%	359
KNKF / NIVM	35	33%	23	22%	14	13%	6	6%	27	26%	105
Nefub	2	22%	3	33%	1	11%	0	0%	3	33%	9
NKBV		#####		#####		#####		#####		#####	
NBB	29	50%	3	5%	5	9%	11	19%	10	17%	58

* Deze vraag is slechts aan een klein deel van de verenigingen gesteld.

** In de respons zijn alle verenigingen meegenomen die op de een of andere wijze samenwerken met het onderwijs.